

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
053.00.05 Екстремальна та кризова психологія
підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти,
розроблену робочою групою кафедри загальної,
вікової та педагогічної психології
Київського університету імені Бориса Грінченка

Складності соціально-економічного розвитку вітчизняного суспільства, військові дії, екологічні та техногенні проблеми гостро актуалізують питання безпеки, збереження життя і здоров'я громадян. Ця ситуація відображає актуальність запитів підготовці кваліфікованих фахівців-психологів з можливістю надання кваліфікованої психологічної допомоги населенню при виникненні надзвичайних обставин та ситуацій, пов'язаних з підвищеним професійним ризиком, небезпекою для життя та здоров'я, та психологічного супроводу особистості, яка переживає кризовий стан.

Освітньо-професійна програма 053.00.05 – Екстремальна та кризова психологія підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена робочою групою викладачів кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка, поєднує необхідні складові змісту, зокрема передмову, освітній профіль і навчальний план. Передмова містить обґрунтування актуальності оновлення освітньої програми для якісної підготовки психологічних кадрів, інформацію щодо розробників, рецензентів цього документу, а також зазначені терміни його запровадження там перегляду.

Предметним фокусом освітнього профілю є виклад найбільш важливих результатів програми вищої освіти на здобуття рівня магістра психології. Специфіка представленої програми розкривається через призму надання спеціальної освіти в області теоретичної та прикладної психології, а метою постає підготовка сучасного конкурентоспроможного фахівця, здатного надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості з досвідом перебування в екстремальних і кризових ситуаціях, створювати і реалізовувати профілактичні та реабілітаційні програми безпечної взаємодії людини з середовищем і збереження її психологічного здоров'я. Прикладна професійна орієнтація освітньої програми концентрує два перспективних напрями працевлаштування випускника – посаду психолога-консультанта у закладах освіти, охорони здоров'я, соціальної допомоги населенню, а також психолога-реабілітолога в органах державного управління й оборонних, силових і правоохоронних структурах, пенітенціарній службі, на

підприємствах і організаціях, пов'язаних з підвищеним ризиком праці. Перспективами подальшого навчання зазначено можливість навчатися за програмою третього циклу для здобуття наукового ступеня доктора філософії з психології. Безсумнівними перевагами реалізації освітньої програми для здобувачів другого рівня вищої освіти є практико-орієнтований стиль їх навчання з акцентом на особистісному та професійному саморозвитку студентів. Зважаючи на другий рівень вищої освіти доречним є поєднання аудиторних занять із самостійною та дослідницькою роботою. Поглиблена теоретична компетентність підкріплюється формуванням прикладних професійних навичок під час виробничої практики. Під час останнього року навчання 100 % часу відводиться на практику.

Освітній профіль містить ключові програмні компетентності та результати навчання, що відповідає студентоцентрованому спрямовуванню змісту освітньо-професійної програми. Результатом успішного засвоєння змісту фахової підготовки випускниками є їх інтегральна компетентність – здатність до успішного здійснення профілактичного та консультативного психосоціального впливу, реалізації заходів екстреного психологічного реагування та надання посткризової психологічної підтримки. Критерієм загальної успішності фахової підготовки студентів, що здобувають освітній рівень магістра, є атестація випускників, яка проводиться у формі прилюдного захисту магістерського науково-професійного проекту.

Освітня програма зосереджує перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонент і структурно-логічну схему їх реалізації у освітньому процесі відповідно до навчального плану підготовки магістрів психології. Доречним надбанням освітньо-професійної програми є сформовані матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам, а також матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами.

Беручи до уваги актуальність, змістовність і прикладну значущість розробленої викладачами кафедри загальної, вікової та педагогічної психології освітньої програми 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія, можна рекомендувати цей нормативний документ до запровадження та реалізації в освітній процес Київського університету імені Бориса Грінченка.

Доктор психологічних наук,
старший науковий співробітник,
завідувач науково-дослідної лабораторії
психодіагностики та наукової психологічної інформації
Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України

Н.В. Пророк
Бласноручний підпис
Пророк Н.В.
СТВЕРДЖУЮ
Вчений секретар
Інституту психології
імені Г.С. Костюка
НАПН України

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітню програму 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія
підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
(галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки,
спеціальність 053 Психологія), розроблену робочою групою кафедри
загальної, вікової та педагогічної психології
Київського університету імені Бориса Грінченка**

Професія психолога є особливим видом діяльності, який, крім знань, вимагає певних особистісних якостей, особливої структури світогляду. Тому, разом з теоретичними знаннями і професійними вміннями, які є фундаментом будь-якої професії, молодь, навчаючись, отримує фахову психологічну підготовку, і потребує комплексного психолого-педагогічного підходу до створення умов особистісного розвитку в процесі професійного становлення особистості.

Освітньо-професійна програма 053.00.01 – Психологія підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблена робочою групою викладачів кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка містить передмову, освітній профіль і навчальний план. У передмові освітньо-професійної програми міститься інформація про її розробників та рецензентів, а також терміни її запровадження та перегляду.

Специфіка рецензованої програми визначається предметним фокусом освітнього профілю, який має на меті підготовку сучасного конкурентоспроможного фахівця, здатного надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості з досвідом перебування в екстремальних і кризових ситуаціях, створювати і реалізовувати профілактичні та реабілітаційні програми безпечної взаємодії людини з середовищем і збереження її психологічного здоров'я. Такий підхід дозволяє випускникам опанувати важливі напрями працевлаштування: посаду психолога у закладах освіти, охорони здоров'я, соціальної допомоги населенню, органах державного управління, сфері розвитку персоналу, а також посаду викладача у закладах вищої освіти.

Серед перспектив подальшого навчання зазначено можливість навчатися за програмою третього циклу для здобуття наукового ступеня доктора філософії з психології. Враховуючи, що навчання відбувається на другому рівні вищої освіти, доречним є поєднання аудиторних занять із

самостійною та дослідницькою роботою, а його практико-орієнтований стиль акцентує увагу на особистісному та професійному саморозвитку студентів.

Комбінування загальних і фахових компетентностей, що викладені в освітньому профілі деталізується у інтегральній компетентності – здатності розв'язувати складні професійні завдання та практичні проблеми у сфері психологічної допомоги особистості, яка отримала досвід перебування в екстремальних і кризових ситуаціях. Індикатором загальної успішності фахової підготовки студентів, що здобувають освітній рівень магістра, є атестація випускників, яка проводиться у формі прилюдного захисту магістерського проекту.

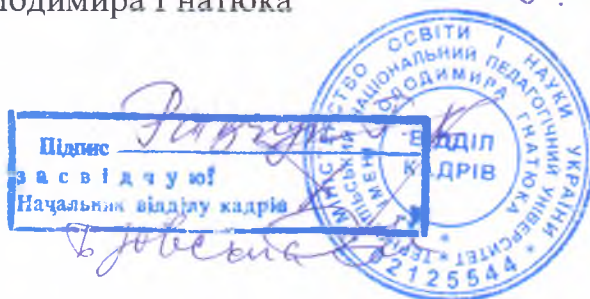
Відповідно до навчального плану підготовки магістрів психології сформовані матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам, а також матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами.

На підставі змістовності, актуальності, прикладної значущості розробленої викладачами кафедри загальної, вікової та педагогічної психології освітньої програми підготовки магістрів зі спеціальності 053 – Психологія можна рекомендувати цей нормативний документ до запровадження та реалізації в освітній процес Київського університету імені Бориса Грінченка.

Доктор психологічних наук, професор,
завідувач кафедри практичної психології
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Г.К. Радчук

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, розроблену робочою групою кафедри загальної, вікової та педагогічної психології Київського університету імені Бориса Грінченка

Професія психолога є особливим видом діяльності, який, крім знань, вимагає певних особистісних якостей, особливої структури світогляду. Тому, разом з теоретичними знаннями і професійними вміннями, які є фундаментом будь-якої професії, молодь, навчаючись, отримує фахову психологічну підготовку, і потребує комплексного психолого-педагогічного підходу до створення умов особистісного розвитку в процесі професійного становлення за спеціальністю 053 Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

В системі вітчизняних виробничих відносин формується соціальне замовлення на підготовку висококваліфікованих кризових, екстремальних психологів, які можуть надати допомогу людям у подоланні різних надзвичайних ситуацій. Освітньо-професійна програма 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія відповідає цілям і завданням підготовки висококваліфікованих фахівців вищої ланки для соціальних служб, установ та організацій як бюджетної, так і небюджетної сфери. Така програма ґрунтується на засадах ступеневої освіти та органічно вписується в процес підготовки конкурентного фахівця для потреб територіальної громади м. Києва.

Дана програма дозволяє слухачам набути в результаті навчання професійні знання та навички, а також спеціальні компетентності для ефективної професійної діяльності у сферах психологічного супроводу професійного становлення особистості, організаційного розвитку та консультування.

Пропонована освітньо-професійна програма орієнтована на модель підготовки психологів у сфері освіти, охорони здоров'я, соціальної допомоги населенню, а також в громадських і державних організаціях, що надають психологічні послуги фізичним особам і організаціям, та поєднує в собі вивчення сучасних теоретичних розробок у галузі психології з одночасним вивченням прикладних психологічних дисциплін, з використанням інноваційного навчального інструментарію, що забезпечує наступність теоретичних і прикладних курсів. Побудована таким чином система підготовки магістрів дозволить студентам після завершення навчання приступити до практичної роботи.

Мета програми – підготувати компетентних і конкурентноздатних фахівців, здатних надавати кваліфіковану психологічну допомогу особистості з досвідом перебування в екстремальних і кризових ситуаціях, створювати і реалізовувати профілактичні та реабілітаційні програми безпечної взаємодії людини з середовищем і збереження її психологічного здоров'я. Випускники даної освітньої програми зможуть продовжувати професійну кар'єру в академічній науці, а також вести викладацьку діяльність у вищих навчальних закладах.

Таким чином, розроблену викладачами кафедри загальної, вікової та педагогічної психології освітньо-професійна програма 053.00.05 Екстремальна та кризова психологія підготовки магістрів зі спеціальності 053 – Психологія можна рекомендувати до запровадження та реалізації в освітній процес Київського університету імені Бориса Грінченка.

Директор
Інклюзивно-ресурсного центру №1
Голосіївського району м. Києва

І.В. Білецька